

Felsefeyi Tanıma • Felsefenin Anlamı

1. Felsefe; insanın merak etme, öğrenme, düşünme, sorgulama ve anlama çabalarının ürünüdür. Dolayısıyla felsefenin varlık nedenlerinden biri, dogmaları, tabuları ve bunlarla temellendirilen geleneksel inançları sorgulamaktır. Bu amaçla düşünceye yön veren sorular yöneltilerek bilgiye ulaşma yolları geliştirilir, bu yolla yeni ve özgün çözümlere ulaşılır. Buna göre düşüncenin dogmatik inançlardan ayrıldığı nokta, insanlık için yeni bir aşamayı simgelemektedir.

Bu parçadan felsefe ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çağın koşullarından etkilenir.
B) Tutarlılık esastır.
C) Sorularla ilerleyen eleştiri faaliyetidir.
D) Kendine has dogmalara sahiptir.
E) Geleneksel bilgilerden faydalanarak yeniyi ortaya koyar.

2. "Varlık", "bilgi", "değer" gibi problemleri ele alan bir kişi, bu problemlerle ilgili genel bir görüşü elde etmek için neye, nasıl yöneleceğini kavramış olacaktır. Yani felsefe öğrenmiş olacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "felsefi yaklaşım" olarak nitelendirilebilir?

- A) Düşünce yolunu öğrenme
B) Problemlere gereken önemi verme
C) Deney yöntemini kullanma
D) Kanuna ulaşma amacını taşıma
E) Problemleri gruplamaya özen gösterme

3. Zihinde bir problemin doğruluğuna varmak, o problemi çözmektir. Felsefe hakikati araştırdığına göre onun araştırmalarının sonucu, ortaya koyduğu problemlerinin çözümünü teşkil etmektedir. Felsefe kendi araştırmalarında gayesi olan sonucu yani hakikate ulaşabilir mi, ulaşamaz mı? Felsefe ile hakikate ulaşmanın, yani hakikat bilgisini elde etmenin mümkün olduğunu söyleyenler dogmatiklerdir. Bunun aksini yani hakikate ulaşmanın zihin için hiçbir zaman mümkün olmadığını iddia edenler de şüphecilerdir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe, amaca ulaşıp ulaşamayacağını bile sorgulayabilen bir etkinliktir.
B) Felsefede gerçekliğin bilgisine ulaşılabilmesi sorgusuz kabul edilir.
C) Bazı filozoflar birbirine karşıt görüşleri savunurlar.
D) Felsefi cevaplar kesinlik taşımaz.
E) Gerçeğin bilgisine ulaşılabilme imkânı, felsefede tartışılan bir alandır.

4. Felsefe bilgeliği sevmez, ona varmak özleyişiyle yola düşmez, erdemli ve doğru yaşamı elde etmek için çabadır.

Bu parçaya göre felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilgeliğe ulaşma çabasıdır.
B) Doğa sevgisinin ifadesidir.
C) Güzellik üzerine düşündürmektir.
D) Bilimsel olana yönelmektir.
E) Doğru düşünmenin kurallarını ortaya koymadır.

5. Bilgelik sevgisi anlamına gelen felsefe, ilkin antik Yunan'da başlamıştır. Önceleri varlığı ve varlığa bağlı olarak gerçekliği kendisine temel konu edinmiştir. Daha sonra ilgilendiği konuların sayısı hızla artmıştır. Felsefenin temel konuları varlık, bilgi ve değer olarak özetlenmektedir. Ne var ki tarihsel gelişimi içinde felsefe, varlık ve gerçeklikle olan ilgisini hiç kesmemiştir. Oysa bilim, varlığı bir yönüyle parçalayarak olayların değişmez neden-sonuç ilişkilerini incelemeye çalışır. Bu nedenle felsefe, bilimden farklı olarak gerçekliğin tümel olarak araştırılmasıdır.

Bu parçadan felsefe ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Varlığı genel bir perspektiften incelediğine
- B) Varlığı inceleyerek başlayıp diğer felsefi disiplinler hakkında bilgilere ulaştığına
- C) Bilgiye duyulan bağlılığın ve sevginin ifadesi olduğuna
- D) Bilimden çeşitli açılardan farklı olduğuna
- E) Olguların nedenlerine dair somut cevaplar ürettiğine

6. Felsefe, konusu bakımından evrenseldir. Başka bir deyişle insan yaşantısına giren her şey felsefeye konu oluşturabilir. En basit bir algı ögesinden en karmaşık bir düşünme sistemine kadar her şey felsefeye inceleme konusu olabilir. Felsefenin amacı bilgi sağlamak değil, başka yollardan sağlanan ya da sağlandığı ileri sürülen bilgileri eleştirmek, açıklığa kavuşturmadır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefe, gözlem ve deney sonucunda ortaya konan bilgiler yumağıdır.
- B) Felsefe, var olan bilgileri eleştiri süzgecinden geçirir.
- C) Felsefenin inceleme alanı çok geniş bir yelpazeye sahiptir.
- D) Felsefe sadece nesnelere değil, düşünceler üzerine de bir düşünmedir.
- E) Felsefe, evreni anlama ve açıklama çabasıdır.

7. Öğrencisi olmayan bir filozofu veya öğretimi olmayan bir felsefeyi düşünemeyiz. Her felsefe aynı zamanda bir pedagojidir. Çünkü bilgelik ancak bir başkasına iletiildiği zaman bilgeliktir. Tutarlı, rasyonel ve öznel yapısı ile felsefenin tarihte uygulama alanları bulduğuna tanık olmaktadır.

Bu parçadan hareketle felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir başkasıyla paylaşılabildiği
- B) Eğitim alanıyla iç içe olduğu
- C) Kişiden kişiye değiştiği
- D) Teorik olarak kaldığı
- E) Akla ve mantığa dayandığı

8. Öteden beri cevapları yalnız dinden, mitolojilerden edinilen birtakım sorunlar, bir zaman gelip de eleştiren bir düşüncenin ve gözlemin konusu yapılanca felsefe tarihi başlamış oldu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefe için söylenebilir?

- A) Var olanlar üzerinde sorgulayıcı bir düşünmeyle ortaya çıkmıştır.
- B) Dinî bilgileri kanıtlanma çabasıyla ortaya çıkmıştır.
- C) Olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerinin açıklanmaya çalışılması ile ortaya çıkmıştır.
- D) Mitolojik açıklamaların tutarlı bir duruma getirilmeye çalışılması ile ortaya çıkmıştır.
- E) Gündelik yaşamda işe yarar bilgiye duyulan ihtiyaçtan ortaya çıkmıştır.

1. Halkın düşüncesinde olduğu gibi filozoflar arasındaki görüş ayrılıkları da şüpheyi meydana çıkarıyor. Herkesin olaylar karşısında sahip olduğu görüşler ve kanaatler, yaşam alışkanlıklarına ve toplumlara göre değişiyor. Yeryüzünde bütün insanların şüphesiz olarak aynı yargılara sahip oldukları bir tek olay tasavvur olunamaz. Pascal'ın dediği gibi, "Pirene dağlarının beri tarafında hakikat denen şeye öbür tarafta yanılma diyorlar." Filozofların aynı mesele hakkında aynı görüşler ortaya koymuş olmaları da şüpheyi haklı gösteren bir olaydır.

Bu parçada geçen "görüş ayrılıkları" ifadesi felsefenin hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

- A) Refleksiflik
B) Subjektiflik
C) Tutarlılık
D) Birikimlilik
E) Akılcılık

2. İnsan için önemli olan yalnızca felsefe okumak ve felsefeyi bilmek değildir; felsefe yapmaktır, felsefi davranabilmek veya felsefi bir tutum takınabilmektir. Felsefe yapmak ise felsefi düşünmeyi gerektirir. Felsefi düşünceyi özümsemiş kişilerin yalnızca ağaçları değil ormanı görebildikleri, ilk bilgilerle yetinmeyip ileriye ve arka planlara da bakabildikleri, yüzeysel düşünmeyip konulara nüfuz edebildikleri düşünülebilir. Ayrıca dogmatikliği aşabilme, ön yargılı olmama gibi tavırlar sergileyebilecekleri söylenebilir.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Refleksif bir düşünme yapısı vardır.
B) Yığılı olarak ilerler.
C) Yalnızca somut yaşamı konu edinir.
D) Olması gereken üzerine yoğunlaşır.
E) Eleştirel ve bütünsel bir bakış açısı vardır.

3. Ölüm nedir? İnsan hayatının bir anlamı var mıdır, yok mudur? Ruh ile beden arasında nasıl bir ilişki vardır? Kozmos sonlu mudur yoksa sonsuz mudur? Kozmosun bir başlangıcı, bir kaynağı var mıdır? Dil nedir? Dil insanla birlikte mi doğmuştur? Neden bir değil de birçok dil vardır? Bilginin, canlının, devletin, hak ve adaletin kaynağı nedir? İşte bütün bu ve bunlara benzeyen problemlerle felsefe uğraşır.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmektedir?

- A) Evrensel oluşundan
B) Öznel oluşundan
C) Tutarlı oluşundan
D) Sorgulayıcı oluşundan
E) Sistemli oluşundan

4. Dil, filozofun en önemli aracıdır. Analitik felsefede felsefi yöntemle ilgili tartışmalar, felsefe ve dille ilgiliydi. Avrupa felsefesinde de benzer kaygılar vardır. Refleksif felsefe yani felsefenin felsefesi, felsefi problemlerin, felsefi çözümlerin ve problemenden çözüme gidişteki yöntemlerin doğasını araştırır. Bu tartışmalar aynı zamanda dil ve yorum üzerine yapılan tartışmalarla da ilgilidir. Yani felsefe, düşünce ve mantık bilimi olup her şey hakkında birçok şey bilme sanatıdır.

Bu parçaya göre "refleksif felsefe" için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Düşünce üzerine düşünme faaliyetidir.
B) Felsefi kavramların çürütülmesi amacını güden alandır.
C) Felsefenin metafizik kavramlarının sorgulanmasıdır.
D) Doğru düşünmenin ilkelerini ortaya koyan alandır.
E) Felsefenin gerekli ilgiyi göremeyen alanlarından biridir.

5. Benim düşüncelerime mantıklı bir bütünlük taşıyormuş gibi yaklaşmayın. İnsanın düşünceleri yapı olarak çoğunlukla çelişkilidir. Çelişkiler içinde, siyahla beyazın kesişme noktasında yaşıyoruz. Çünkü delirmeden yaşamak için buna zorunluyuz. Doğrudan yapmadığım herhangi bir şeyin gerçek olamayacağına inanıyorum. Gerçek konusunda kuşkulu olmak ve her zaman cevapları eleştirmek gerekir. Bilimi, politikayı, felsefeyi ve dini eleştirin. Gerçek olduğunu bildiğiniz şeyleri zihninizde tartın ve yanılmış olabileceğinizi unutmayın.

Bu parçada felsefenin özelliklerinden hangileri tartışılmaktadır?

- A) Özgünlük - Tutarlılık
B) Eleştirelilik - Evrensellik
C) Tutarlılık - Sorgulayıcılık
D) Özgünlük - Refleksiflik
E) Tutarlılık - Özgünlük

6. Filozoflar, felsefenin ortaya çıktığı ilk zamandan bu zamana benzer sorulara değişik türden cevaplar vermiştir. Bu noktada tüm bu filozoflar düşünceleriyle birbirlerini etkilemiş, ortak bilgi birikimine katkıda bulunmuş, bilgilerin oluşum ve artışını sağlamışlardır.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Yığılarak ilerleme
B) Rasyonel olma
C) Tutarlı olma
D) Hayret etme
E) Şüphe duyma

7. Filozof kendi bakış açısını anlamlı bir açıklama modeliyle, düşüncelerini birbirleriyle aşamalı, bağlantılı ve tutarlı bir şekilde ortaya koyabilen kişidir.

Bu parçada filozofun taşıması gereken aşağıdaki niteliklerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Nesnel olma
B) Sistemli olma
C) Gelişmeleri takip etme
D) Sorgulama
E) Şüphe duyma

8. Felsefe, derin bir düşünme çalışmasıdır. Derin düşünme, sahip olduğu bilgileri soruşturma konusu yapan zihnin bir çeşit kendi üzerine dönme hareketidir. Hayatla ilgili deneyimiz bize bir sıra izlenim ve görüş kazandırır. Bir mesleği icra etme, bilimsel bilgi bize daha tam ve daha kesin bilgiler sağlar. Ancak hayata ilişkin deneyimiz ne kadar zengin, bilimsel veya teknik bilgilerimiz ne kadar derin olursa olsun, bunların hiçbiri felsefenin yerini tutmaz. Filozof olmak, bu bilgi üzerine kendi bakış açısıyla mantık çerçevesinde düşünmek, kendini sorgulamak, soruşturmak demektir. Felsefeyi derin düşünme olarak tanımlamak, onda birinci dereceden değil, ikinci dereceden bir bilgiyi yani bilginin bilgisini görmek demektir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmemiştir?

- A) Öznel olma
B) Refleksif olma
C) Eleştirel olma
D) Rasyonel olma
E) Tümel olma

9. Bütün bilimlerin sağladığı bilgi birikimini yeniden ele alıp bir bütün içinde yoğurmak, bunu yaparken de eleştireci düşüncenin anahtarını verip bunun alışkanlığını kazandırmak felsefeyle olanaklıdır. Dolayısıyla felsefe bizi, aklın eleştireci bir tavır olarak tutkularımızın ve ön yargılarımızın esaretinden kurtarır.

Bu parçada felsefi düşünmenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Evrensel olması
B) Öznel olması
C) Sorgulayıcı olması
D) Dogmatik olması
E) Merak ve hayretten doğması

1. Niçin felsefe gereklidir? Felsefe, düşünmeyi öğreten bir sanattır. Bizler insanız; akıl sahibi bir varlık olarak insanın en temel özelliği, düşünmeyi bilmesi ve düşündüğünü çeşitli şekillerde diğer insanlara aktarmasıdır. Bu farklılığı bilinçli bir şekilde ortaya koymak ancak felsefe ile olanaklıdır. İnsanın doğası onun düşünmesi gerektiğini söyler. Felsefe, insanın aklını veya diğer düşünme yeteneklerini kullanarak var olan hakkında soru sorup cevap arama etkinliğidir.

Bu parçaya göre “Felsefe niçin gereklidir?” sorusuna aşağıdaki cevaplardan hangisi verilemez?

- A) İnsanın düşününen bir varlık olarak diğer varlıklardan farkını görmesini sağlar.
- B) İnsanın varlıklar hakkında düşünmesini sağlar.
- C) İnsanlara sorgulamayı öğretir.
- D) Varlığın kesin bilgisinin edinilmesinde başlıca araçtır.
- E) İnsanların düşüncelerini ifade edip iletişim kurmalarını sağlar.

2. Felsefe, ortaya koyduğu farklı bakış açıları ve düşünce sistemleri ile insanların ve toplumların hayatında önemli roller oynamıştır. Özellikle özgürlükçü düşünce akımlarının ortaya çıkmasında etkisi tartışılmazdır. Bu etki, insanların ve toplumların farkındalıklarının artmasına zemin hazırlamıştır.

Bu parçaya göre felsefenin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireysel ve toplumsal bilinçlenmeyi sağlar.
- B) Bilimsel gelişmeleri olumlu etkiler.
- C) Teknolojinin yaygınlaşmasını sağlar.
- D) Ekonomik anlamda kalkınma sağlar.
- E) İnsanların bilgece bir yaşam sürmesini sağlar.

3. Felsefenin amacı sadece bilgiyi vermek değil, aynı zamanda doğru davranışlarda bulunmamızı sağlamak, ahlaklı yaşamın yollarını öğretmektir. Aristoteles için “iyi insan” başka bir deyişle mutlu insan, hayatı boyunca düşündüğü gibi davranabilen insandır. İyi veya mutlu insan, erdemleri sürekli olarak hayatı boyunca gerçekleştiren, bu erdemleri huy edinmiş olan insandır. Demek ki felsefe kelimesini başlangıçta taşıdığı anlam içinde ele alırsak sadece bilmenin değil, ahlaka uygun ve mutlu yaşam sürmenin de söz konusu olduğunu görürüz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bir düşünürün kişisel birikimlerinin onun düşünce sistemini etkilediği
- B) Felsefenin insanlara bir yaşam biçimi de sunduğu
- C) Felsefenin kendisini çevresinden soyutladığı
- D) İnsanların bilgelige büyük önem verdiği
- E) Her düşüncenin felsefi bir nitelik taşımayacağı

4. İnsanlar kör bir itaat ve inançla daha kolaylıkla yönetilebilir. Böyle bir zihinsel uyuşturmadan faydalanıp insanları düşünce ve ahlak bakımından kötürümleştirerek onlara egemen olmak isteyen insanlar çıkabilir. Özellikle gelişmemiş toplumlarda çocuklardan anlayamadıkları şeyleri ezberle öğrenmeleri istenir. Sordukları sorular cevaplandırılmaz, kuşkuları aydınlatılmaz. Hatta soru sorup kuşku duymaları yasaklanır. Böylelikle yetişkin olan insan düşünmeksizin kurallara uyacak, kendisine yasak edilen ya da buyrulan şeyleri düşünmeden kabul edecektir. İşte felsefe eleştirici yaklaşımıyla böyle bir insan ve toplum modelinin oluşmasına karşındır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Düşüncelerin yasaklanması itaati kolaylaştırır.
- B) Dogmatik yaklaşıma sahip insanlar başkalarının boyunduruğu altında yaşarlar.
- C) Sorgulamayan insanların düşünce dünyaları zenginleşmez.
- D) Felsefi düşünce, toplumda hâkim olan dogmaların kabul görme sürecini hızlandırır.
- E) Yasakların sorgulanmamasının temelinde çocukken gösterilen tavırlar vardır.

5. Felsefe bize “gerçek” olanı yakalamanın, ona ulaşmanın güçlüğünü öğretir. Felsefe sayesinde insan, gerçekliği kendisinin nasıl algıladığını, sonra da aynı gerçekliği başkalarının nasıl algıladığını fark edebilir. Böylelikle insan kendi algılarına saplanıp kalmaktan kurtulabilir. Düşüncelerinin ve davranışlarının gerçeklerini açıklayabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefenin anlamı
- B) Felsefenin tutarlılığı
- C) Felsefenin konusu
- D) Felsefenin mutluluğu
- E) Felsefenin işlevi

6. Yaşamınızı, ilke edindiğiniz kabullerin sağlamlığından kuşku duymadan geçirmekle, düşünce gücünüzü sıfır kilometre saklamakla aslında kendi dünyanızın elektriğini azaltıyor, dünyanızı karanlığa gömüyor, çölleştiriyorsunuz demektir. Birçok insan kuşku duymanın, soru sormanın gereksizliğinden bahseder. Bu insanların yaşamları kadar beyinleri de uyuşmuş, miskinleşmiştir. Güneşi görünce korkanlar, bunlardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) İnsanların akla uygun ve tutarlı davranmaları için ilkelere ihtiyaçları olduğu
- B) Yaşamın biçimlenmesinde olağan kuralların yeterli olmadığı
- C) İnsanın sahip olduklarıyla yetinmesi ve yaşamını ona göre şekillendirmesi gerektiği
- D) Eleştiri ve sorgulamanın değerleri anlamamızı ve anlamlandırmamızı sağladığı
- E) İnsanın düşünmesinin ölçütünün varoluşunu sorgulaması demek olduğu

7. “Yığın, hiçbir zaman filozof olamaz.” Platon’un bu sözü bugün de geçerlidir. Çoğu insan dünya görüşlerini dinsel veya herhangi başka bir gelenek yoluyla edinir. Oysa felsefi bir dünya görüşünü amaçlayan kimse, kendi aklına dayanma cesaretini göstermelidir. O, alışlagelen bütün kanıları kuşkuyla karşılamak ve kendi kişiliğince açık seçik ve temellendirilebilir olmayan hiçbir düşünceyi kabullenmemek zorundadır. Gerçi felsefe her zaman üstün bir düşünür kişiliğinin çevresinde toplanan seçkinlerin işi olmuştur fakat felsefi dünya görüşü hiçbir zaman insanlık tarihinin gidişi üzerinde etkisiz kalmaz. Bütün tarih aslında seçkinlerin ve onları izleyenlerin bir ürünüdür. Felsefi seçkinler zümresinin etkileyici gücüne örnek Platon ve Aristoteles’in kilise üzerindeki; Kant, Fichte, Schelling ve Hegel’in özgürlük savaşları Almanya’sında politika, askerlik, edebiyat ve eğitim alanındaki etkileridir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi filozoflara ait bir özellik değildir?

- A) Kitlelerin izinde giderek onların sorunlarına çözüm üretir.
- B) Toplumsal yaşamı ve kurumları etkileme gücüne sahiptir.
- C) Akılcı ve eleştirel düşünceyi temel alan bir tavır içindedir.
- D) Var olan bilgilere şüpheyle yaklaşır.
- E) Akıl dışı, geleneksel açıklama biçimlerini kabul etmez.

1. Felsefe, görünenin gerisindeki asıl gerçekliği kavramaya; evrensel değer yargılarıyla özgür irade, görev, sorumluluk gibi kavramları, kişisel ve sosyal davranış kurallarını irdelemeye; bilgilerimizin kaynak, nitelik ve dayanaklarını açıklamaya yönelik bir çalışmadır. Bu çalışmanın her boyutunda değişik eğilim, yaklaşım ve bakış açıları yansıtan öğretiler görülmektedir. Bütün bu farklı bakış açılarına rağmen felsefeye genelde dünyayı ve dünyadaki yaşantılarımızı anlamlı kılan uğraşı olarak bakabiliriz. Felsefe özellikle günümüzde dil, bilim ve matematik konularında mantıksal çözümler yapmaktadır. Fakat yine de felsefenin evrensel işlevi, dünya ve yaşam anlayışımızı akılla işlemek, bilgi alanımızda bize kavramsal açıklık sağlamaktır.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi öne çıkarılmıştır?

- A) Temel ahlaki kavramlar üzerine soruşturmalara girişmediği
B) Metafizik tartışmaların bünyesinde yer almadığı
C) Görüş farklılıklarını bir yere kadar önemseydiği
D) Önergeler ve semboller alanına ilişkin çalışmalara yer vermediği
E) Doğa, yaşam, ahlak gibi çok geniş bir alanı konu edindiği

2. İnsanlar ya kendinden son derece emin ya da iyice vurdumduymaz olurlar. Bir deste iskambil kâğıdını ikiye ayırmaya benzer bu. Siyah kâğıtlar bir tarafa, kırmızı kâğıtlar öbür tarafa. Ama arada sırada karşımıza bir joker çıkar. Joker ne kupa ne sinek ne karo ne de maçadır. Sokrates de Atina'da böyle bir joker idi. Bu nedenle var olanı sorgulayan, vazgeçmek bilmeyen, durmadan gerçek bilgiyi arayan biri oldu.

Bu parçada filozofun aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Erdemli olma
B) Şüphe duyma
C) Evrensel olma
D) Tarafsız olma
E) Sistemli olma

3. Felsefi görüşler, deneylerin ilerisine geçerek insanlığın düşüncesine büyük yollar açmıştır. Ayrıca bilimler, felsefenin açtığı bu yollarda deneyi kullanarak sondajlar yapmak suretiyle kendi hakikatlerini elde etmişlerdir. Mesela on sekizinci yüzyılın felsefesindeki oluş ve değişme fikri, on dokuzuncu yüzyıl bilimlerinin kullandığı evrim teorisini ortaya çıkarmış ve her bilimin olayları açıklayış tarzını değiştirmiştir. Bu teoriye uygun olarak Lamarck, biyolojide bütün canlıların başlangıçta dünyamızda bulunan birkaç cinsten evrim yoluyla çıkıp her tarafa yayıldıklarını açıklamıştır.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Felsefe, bilimsel kuramların oluşumuna katkıda bulunmaz.
B) Sosyal bilimler üzerinde felsefenin etkisini gözlemlemek mümkün değildir.
C) Felsefi görüşler bilimsel olarak kanıtlanabilir.
D) Felsefenin birikimli ilerlemesi, bilimlere veriler sunmasının önünü açar.
E) Felsefi düşünceler bilimsel çalışmaları etkileyebilir.

4. Her filozofun, kendi zihinsel kapasitesi ve kendine özgü algılayışıyla biçimlendirdiği bir felsefi görüşü vardır. Ancak felsefede deney konusu olaylar karşısında bulunmadığımızdan ve bilimlerde olduğu gibi kanunlara ulaşmak mümkün olmadığından tenkit yetisini hiçbir yerde elden bırakmamalıyız. Bu nedenle sorgulamayı sonuna kadar devam ettirmeliyiz. Felsefede hiçbir konuda son söz, üzerinde her türlü şüphenin dağıldığı kati bir hüküm olamayacaktır. Sürekli ve ardı arkası gelmeyen tenkitler, felsefi düşüncenin en doğru yürüyüş tarzıdır.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğine yer verilmemiştir?

- A) Eleştirelilik
B) Akılsallık
C) Tümelik
D) Öznellik
E) Kesinlik içermeme

5. Felsefe soruları sıradan sorular değildir. Bunlar bireyi düşündürmeye, bir konuya dikkati çekmeye ve o konuyu açıklamaya yönelik sorulardır. Cevapların da akla, mantık ilkelerine ya da gerçeklere uygun düşmesi gerekir. Bu bakımdan sorular ve konular “genişliğine” ve “derinliğine” incelenir. Başka bir deyişle felsefe, problemleri incelerken “sonuna kadar gitmek”, “temele kadar inmek” ister.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ele aldığı konuların özüne inmektedir.
 B) Soru sormaya dayalıdır.
 C) Çelişki içermez.
 D) Kesin cevaplara ulaşmak ister.
 E) Ele aldığı konuyu geniş bir perspektiften inceler.

6. Nietzsche, Avrupa kültürünün zayıf insanları korumaya dayalı bir kurallar sistemi geliştirdiğini iddia eder. Ona göre bu durum, insanlığın ilerlemesinin önünde bir engeldir. Nietzsche kendini, bu engelleri ortadan kaldırmaya adanmış ve eserlerinde insanlığı üstün insana götüreceği yolları anlatmıştır.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Filozofun düşüncelerini temellendirmesi, ortaya attığı düşüncenin akla uygun gerekçelere dayanması anlamına gelir.
 B) Tarihsel olaylar, filozofların görüşlerinden ve akımlardan hiçbir şekilde etkilenmez.
 C) Düşününün yaklaşımı toplumsal koşullardan bağımsızdır.
 D) Filozofların değerlerinin anlaşılabilmesi, insan ve toplum üzerine olan etkilerinin doğrudan görülmemesindedir.
 E) Filozof, toplumunun ve kültürünün sorunlarına duyarsız değildir.

7. Bilimsel zihniyet, bilimin kendisi değildir. Zihniyet, konudan başka şeydir. Bilim zihniyeti, bilimi meydana getirme yetisidir. Felsefe zihniyeti ise felsefede zihnin hakikate doğru gidiş tarzıdır. Birincisi bilgini, ikincisi filozofu karakterize eder. Bu iki zihniyetin esasta aynı şekilde sahip olduğu karakterler ve bunları birbirlerinden ayıran özellikler söz konusudur.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilim ve felsefe zihniyetleri belli noktalarda benzer, belli noktalarda ayrışır.
 B) Bilim, felsefeden daha önce başlayan bir etkinlik alanıdır.
 C) Zihniyet, ilgili alana ilişkin içeriklerin toplamından ibarettir.
 D) Felsefi zihniyet, gerçeğin peşinden koşmaz.
 E) Bir alana ait zihniyet yapıları o alanın kendisini ifade eder.

8. Kalıplaşmış, geleneksel düşüncenin dışına çıkmayan insanın gerçeklikle ilgili bilgisi sadece varsayımlardan ibarettir. Filozof, bu gerçekliği farklı görebilen, onunla ilgili bilgiyi irdeleyen, kabullerin dışına çıkabilen, farklı gözlerle bakmayı bilen insandır.

Bu parçaya göre filozofu diğer insanlardan ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varsayımları temel alması
 B) Otoritelere saygılı olması
 C) Sorgulayıcı bir tutuma sahip olması
 D) Varlık ile ilgili bütün bilgilere sahip olması
 E) Çevresini kaygılı bir bakış açısıyla değerlendirmesi

1. Bir bilgi vermediğine göre acaba felsefe size bir yaşama sanatı, bir ahlak mı önerir? Ancak insana davranış kurallarını teklif eden sistemler, dünyayı açıkladıklarını ileri süren sistemler kadar çeşitlidir. Felsefede matematiksel bir teorem veya fiziksel bir yasa ile aynı düzlemde “doğrular” yoktur. Tarih boyunca sistemler birbirini izler. Her filozof kendisinden önce gelen filozofları çürütmeye çalışır ve daha sonra kendi payına o da çürütülecektir. George Gusdorf, her felsefenin gizli dileğinin o olmasına karşın hiçbir felsefenin felsefeyi ortadan kaldıramadığına işaret etmektedir. Her sanatçı -ressam, müzisyen veya şair- gibi her filozofun dünyayı kendine özgü bir görme ve ifade etme tarzı vardır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefenin hoşgörülü ve özgür bir toplumda var olabileceği
 B) Felsefi düşüncenin, refleksiyonlu bir düşünmenin sonucu olduğu
 C) Felsefenin evrensel alanda ele alınması gerektiği
 D) Felsefenin öznel ve eleştirel bir alan olduğu
 E) Filozofların yalnızca kuramsal düşünce ürettiği

2. Felsefe, diğer disiplinlerden sorgulama yöntemiyle ayrılır. Filozoflar; ilginç, harika veya şaşırtıcı buldukları bir konudaki kuşkularıyla ilgili anlaşılır örnekler verebilmek için genellikle sorularını problemler veya bilmeceler olarak çerçevelendirirler. Bu sorular genellikle bir inanca ait varsayımlarla veya insanların karar vermek için kullandıkları yöntemlerle ilgilidir.

Bu parçada filozofların aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bütünsel bakış açıları
 B) Mantıksal değerlendirmeleri
 C) Akla dayalı çıkarım yapmaları
 D) Konuları ele alma tarzları
 E) Öznel kavrayışları

3. Filozof bu dünyayı sorgular. Bundan dolayı iyi bir uyum göstermediği günlük hayatta başarısız görünür. Oysa herkesin gözünde bir çözüm olan, filozof için yeniden bir problem olur. Filozof bir bakıma yığınların kesin doğrularını problem hâline getiren kişidir. Valery'in ifadesiyle “Bir şeye tümüyle bağlananlar sadece ahmaklar ve istirdiyelerdir.”

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Filozof, önemli sorunlar hakkında kapsamlı ve doğru çözümlere ulaşıyorsa filozoftur.
 B) Felsefedeki fikirler ancak kesin verilere dayandığı zaman gelişir.
 C) Düşünce alanında bir fikre bağlanmak sorunun çözümünü kolaylaştırır ki felsefenin amacı budur.
 D) Düşünürler sorunların çözümünde nesnelliği ve kesinliği ölçüt almalarının gerektiğinin farkındadırlar.
 E) Düşünürler, kendilerine verilenleri kabullenmekle yetinmeyip yeni düşünceler üretmelidirlere.

4. Felsefe, hep tarihteki çöküşlerin, devrimlerin meydana geldiği dönemlerde uyanıp gelişmiştir. Nerede bir devir temelini kaybedip sürekli olanı, kalıcı olanı aramaya başlamışsa orada felsefe doğmuştur. Felsefe, içinde yaşadığımız zamanın durumunu dile getirir. Örneğin varoluşçuluk 20. yüzyıl insanının haklı duysal taleplerinin boşlukta asılı kaldığı ve bu nedenle kendi sosyal kimliğinin büyük ölçüde sorgulanır olduğu bir dönemde ortaya çıkmıştır.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tarihsel olay ve koşullar yeni felsefi akımların ortaya çıkmasında etkilidir.
 B) Felsefe, sosyal ve psikolojik faktörlerden bağımsız olarak gelişen bir etkinliktir.
 C) Felsefi sistemler, içinde bulunduğu dönemin problemlerinden çok geçmişteki olayları irdeler.
 D) Bir devrin anlaşılabilmesi için o dönemin büyük düşünürlerinin incelenmesi gerekir.
 E) Düşünürler içinde buldukları toplumun değer yargılarını dikkate almalıdır.

5. Hayatta en önemli şey nedir? Açlığın sınırında bir insana bunu sorarsak, yiyecek der. Soğuktan donan birine sorsak, sıcaklık der. Kendini yalnız hisseden birine sorsak, başka insanlarla beraber olmak, diye cevap verir. Ancak bu tür ihtiyaçlar karşılandığında tüm insanların hâlâ ihtiyaç duyduğu başka şeyler var mıdır? Filozoflara göre, evet, vardır. Filozoflar, insanların yalnızca yemek yiyerek yaşayamayacağını söylerler. Elbette tüm insanlar yemek yemek zorundadır. Herkesin sevgi ve ilgiye de ihtiyacı vardır. Ama bunların ötesinde, insanların gereksindiği bir başka şey vardır. İnsanlar, kim olduklarını ve neden yaşadıklarını bilmek isterler.

Bu parçaya göre felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Bedensel ihtiyaçları temel olması
- B) Varoluşla ve yaşamın anlamıyla ilgili konulara yönelmesi
- C) Eldeki verilerle yetinmemesi
- D) Hayatı görünen, somut yönleriyle ele alması
- E) Ekonomik ihtiyaçları karşılaması

6. Halk dilinde filozof denince ya bulutlarda yaşayan bir kimse ya her şeyi hoş gören, hiçbir şeye aldırmayan kimse anlaşılır. Oysa tam tersine filozof, bazı sorunlara kesin, açık yanıtlar getirmek isteyen kişidir. Öyleyse felsefeyi tanımlamak için felsefenin evreni, doğayı açıklamak istediği ve en genel sorunları incelediği söylenebilir.

Bu parçaya göre filozof için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çevresindeki olaylara ve sorunlara tepkisiz kalır.
- B) Sorgulayan bir kişi olarak problemleri açıklığa kavuşturmak ister.
- C) Evrenin kökenini bilimsel yöntemlerle araştırır.
- D) Evren ile ilgili büyük kuşkuları yoktur.
- E) Sadece kendi yaşamıyla ilgili sorunlara çözüm arar.

7. Bilimler deney metodunu ve onun çeşitli şekillerini kullandıkları hâlde felsefe, düşünme ve akıl yürütme metodunu kullanır. Onun takip ettiği yol, aklın deneylere dayanmadan kendi kendine yürüyüşüdür. Her bilimin kendi özel metodu bulunduğu gibi felsefede de her sistem kuran filozofun kendine özgü metodu vardır. Belli metotları kabul etmek zorunlu değildir. Her sistem kendi metodunu kendi ortaya koymuştur.

Bu parçaya göre felsefeyi bilimden ayıran özellikler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Akıl ve mantık ilkelerine dayalı olması
- B) Öznel ve tutarlı olması
- C) Sorulara dayalı ve kümülatif olması
- D) Akla dayalı ve öznel yönelişlere sahip olması
- E) Birikimsel ve genelgeçer olması

8. Yergi öyle bir aynadır ki ona bakanlar orada herkesin yüzünü görürler de kendilerininkini görmezler.

Buna göre yergi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılr?

- A) Bireyin kendisini eleştirmekte zorlandığına
- B) Felsefi düşüncenin temelini oluşturduğuna
- C) İnsanlara eksiklerini gösteren bir ayna olduğuna
- D) Herkesin gerçek yüzünü gösterir bir yapısı olduğuna
- E) Ona sık sık başvurulduğuna

1. R. Descartes şöyle diyor: "Bize ahlakımızı düzenlemek ve bu dünyada yaşamımızı yönlendirmek için felsefe öğrenmek, adımlarımıza yol göstermek için gözlerimizi kullanmaktan çok daha gereklidir. Varlığının başlıca bölümü ruh olan insanların temel düşüncesi, ruhun gerçek besini olan bilgeliği aramak olmalıdır. Eğer birçok kimse bilgeliği arama yolunda başarılı olacaklarından umutlansalar ve bunu hangi ölçüde gerçekleştireceklerini bilselerdi, kuşkusuz kendilerini bu araştırmaya vermekten çekinmezlerdi. Ne denli soylu ve yüce olursa olsun ve nesnelere ne denli çok bağlanırsa bağlansın, daha büyük bir iyilik isteğiyle duyulardan yüz çevirmeyen hiçbir ruh yoktur; çoğu zaman iyi olanın ne olduğunu bilmesede."

Descartes'ın bu yaklaşımından hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan ruhu, bilgiye duyu ve nesnelere dünyasına bağlı olarak ulaşabilir.
- B) Felsefe, ahlaklı bir yaşamın anahtarıdır.
- C) Bilgelik, insanların sahip olmayı arzu ettikleri bir niteliklerdir.
- D) Felsefe, insanın davranışlarına yön vermeye amaçlar.
- E) Felsefe, bilgiye ulaşma yolunda bir kılavuzdur.

2. Felsefeyi derin düşünme olarak tanımlamak, onda birinci dereceden bir bilgiyi değil, ikinci dereceden bir bilgiyi, bilginin bilgisini görmek demektir. Felsefede herhangi bir nesneyi düşünürken aynı anda o nesneye ilişkin kendi düşüncesi hakkında da düşünmeye "ikinci dereceden düşünme, kendine dönük düşünme" veya "düşünme üzerine düşünme" denir.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliğine işaret edilmektedir?

- A) Evrensel olma
- B) Refleksif olma
- C) Tutarlı olma
- D) Sorgulayıcı olma
- E) Sistemli olma

3. Çıplak ayaklı, bakımsız, saç sakalı seyrek, iri yapılı bir adamdır Sokrates. Sokağın ortasında saatlerce hareketsiz kalarak derin düşüncelere dalan veya karşılaştığı herhangi bir insanla saatlerce konuşan ilginç bir düşündürüdür. Yaşamı boyunca eline kalem almamış olan Sokrates'e ait bütün bilgileri öğrencisi Platon'un yazdıklarından öğreniyoruz. Sokrates'e göre bilgilerimiz doğuştan gelir. Aslında insan yeni bir şey öğrenmez. Kendi deyişle söyleyecek olursak öğretmenler öğrencilerine yeni bir şey öğretmez. Bu nedenle Sokrates, öğrencilerine kendi düşünceleri üzerine yoğunlaşmalarını önermiştir. İki önemli tezi vardır:

- 1) Gerçek, değişmeyen akılsal varlıkların yani düşüncelerin, kavramların bilgisinde aranmalıdır.
- 2) Gerçek, bütün insanlarda aynıdır ve doğuştandır.

Bu parçadan filozof ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Çevresindeki insanlardan farklı özelliklere sahiptir.
- B) Bilgilerin tecrübeye dayalı olarak ortaya çıkacağını savunur.
- C) Herkes için ortak doğruların varlığına inanır.
- D) Bedensel görünüşten ziyade düşünsel gelişimi önemser.
- E) Doğru düşünme ile insanların gerçek bilgilere ulaşabileceğini savunur.

4. Felsefi bilgi oldukça özel bir bilgidir. Bu bilgi gündelik, duyumsal, bilimsel değildir. Varlık, yaşam, insan gibi oldukça geniş kapsamlı konularla ilgili bir bilgidir. Görünüşlerle, ilişkilerle, süreçlerle ilgili bir bilgi değildir. Görünüşlerin ardındaki dünya ile yani gerçeklikle, öze, nelikle ilgilidir. Olan ve görünenin arka yapısını, temellerini, derinliğini araştıran bir bilgidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi bilginin bir özelliği olamaz?

- A) Var olanı olduğu biçimiyle inceler ve sorgular.
- B) Metafizik konulara eğilir.
- C) Varlığın gerisinde değişmeden duran özü bulmaya çalışır.
- D) Geniş alanları kapsayan bütüncül sorular sorar.
- E) Asıl gerçeğin ne olduğunu araştırır.

5. İnsanlar felsefe ortaya çıkmadan önce de bazı şeyleri merak etmeye başlamışlardı. Hint, Mısır, Çin, Sümer ve İranlıların ilgilendikleri konulara getirdikleri açıklamalara bakılacak olursa felsefeye yaklaştıkları görülür. Ancak bu düşünceler dine dayalı olduklarından ve herhangi bir sistem doğrultusunda yapılmadığından felsefeden biraz ayrılmaktadır. Zira düşünceleri akla değil, dine dayanmaktadır. Bu sebeple olan biten olayları doğaüstü güçlerle açıklamayı seçmişlerdir. Modern felsefeye en çok yaklaşan uygarlık, eski Yunan uygarlığıdır. Bu uygarlığın insanlarını diğer uygarlıkların insanlarından ayıran en önemli fark insanların dine değil, akla dayalı görüşler öne sürmeleridir. Thales, mitolojiler yerine akla, deneye ve gözleme dayanarak açıklamalarda bulunmuştur.

Bu parçaya göre Yunan uygarlığı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dogmaların dışına çıkabilmişlerdir.
- B) Açıklamalarında mitolojiyi değil, akli esas almaktadırlar.
- C) Sorgulayıcı bir düşünce yapısına sahiptirler.
- D) Dine önem vermeyen bir toplum yapısına sahiptirler.
- E) Olayları doğaüstü güçler yerine doğal güçler ile açıklamayı tercih etmişlerdir.

6. Felsefe, insan düşüncesinin ilgi alanına giren her şeyi konu edindiği için alanı çok geniş olan bir bilgi türüdür. Gerçekten, felsefe bilgisi, insanın üst düzeyde etkinlikleri sayılan din, bilim, sanat, edebiyat vb. alanların her birinin kavramsal düzeyde ve eleştirel biçimde ele alınmasından doğmuştur. Bu nedenle, felsefe bilgisi, tüm bilgi dallarını kuşatan, her bilgi dalının kavram ve ilkelerini belirleyip açıklamaya çalışan aşkın bir uğraştır.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tümel bir bakış açısına sahip olması
- B) Dünyaya ilişkin merak duygumuzu gidermesi
- C) Sürekli arayışı ifade etmesi
- D) Ortaya koyduğu sonuçların kesin olmaması
- E) İçinde bulunduğu dönemin özelliklerini yansıtması

7. İnsan toplumlarının geçmiş dönemlerine ait düşünce ürünlerini incelediğimizde pek çok felsefi görüşe rastlamaktayız. Neredeyse tüm toplumlar "Nasıl var olduk? Yaşamın anlamı nedir? Ölümden sonra yaşam var mıdır?" gibi sorulara cevap aramışlardır.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Eleştirel olma
- B) Sistemli olma
- C) Tutarlı olma
- D) Evrensel olma
- E) Rasyonel olma

8. Problem alanı geniş olan felsefenin herkes tarafından kabul edilen mutlak anlamda bir tanımı yoktur. Ancak düşünürlerin yaptığı tanımların benzer nitelikte olduğu söylenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bir felsefe tanımı olarak gösterilemez?

- A) Felsefe, bilgelik yolunda yürüme çabasıdır.
- B) Felsefe, gerçekliğin doğasını kavramaya çalışmaktır.
- C) Felsefe, olguların nesnel bilgisine ulaşmaktır.
- D) Felsefe, doğruyu bulma yolunda düşünsel bir çalışmadır.
- E) Felsefe doğayı, insanı ve evreni derinlemesine anlama girişimidir.

1. Bilimlerin deneylerle ve ayrı ayrı varlıklar serisi hakkında bilgiler elde etmesine karşın felsefe, akıl yoluyla bunları birleştirerek bütün bilimlerden daha genel sonuçlara doğru götürür. Ancak filozof bu çeşitli bilgileri birleştirirken aralarında yapacağı seçim ve her birine vereceği değer hususunda serbesttir, hiçbir kural onun için geçerli değildir. Bu sebepten felsefe bilgisi öznel (subjektif) karaktere sahip olur.

Bu parçadan filozoflarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Çok farklı konuları bir arada kendisine konu edinebilir.
 B) Çalışmalarını düşünce ile temellendirir.
 C) Çalışmalarına kişisel düşüncelerini katmaktan çekinmez.
 D) Tümel bir bakış açısıyla diğer bilgi faaliyetlerinden ayrılır.
 E) Varlık alanlarını ayrı ayrı ele alarak bilimlere veri sağlar.

2. Felsefi düşünce, olgusal olarak deney ve gözlem teknikleriyle kanıtlanabilen bir düşünce değildir. Bu nedenle felsefede, filozofun görüşlerini oluşturan düşüncelerin birbiriyle uyumlu bir bütünlük oluşturması ayrıca önem kazanır. Bir filozof aynı anda birbirine ters düşen düşünceleri bir arada savunmamalıdır.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Tümel olma
 B) Sorgulayıcı olma
 C) Tutarlı olma
 D) Yığılımlı olma
 E) Öznel olma

3. I. Akıl ve mantık ilkelerine dayalı bir düşünme faaliyetidir.
 II. Bilgilerin doğruluğunu denetleyen bir ölçüttür.
 III. Evreni ve yaşamı anlama üzerine kurulu bir sorgulamadır.
 IV. Bilim ve sanatın temel konularını belirleyen alandır.

Felsefe için yukarıda verilenlerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
 D) II ve IV   E) III ve IV

4. Bir filozofun görüşlerini tam olarak anlayabilmek için filozofun sadece eserlerini incelemek yetmez. Öncelikle bu filozofun yaşadığı dönemin ve toplumun koşullarını bilmek, filozofun kişisel yaşantısı ve eğitimi hakkında da bilgi sahibi olmak gereklidir. Çünkü insanların düşünce dünyaları, yaşadıkları her şeyden etkilenir.

Bu parçadan felsefi düşünce ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Çağın koşullarının ve filozofun kişiliğinin ürünüdür.
 B) Toplumsal değişimde etkilidir.
 C) Sadece belli özelliklere sahip toplumlara özgüdür.
 D) Akla dayalı teorik düşüncedir.
 E) Merak ve hayretten doğar.

5. • İbn Sina'ya göre felsefe hem kuramsal hem de pratik olarak yetkinleşmedir.
- K. Jaspers'a göre felsefe, yolda olmaktır. Felsefede sorular cevaplardan önemlidir, her cevap yeni sorular ortaya çıkarır.
- T. Mengüşoğluna göre felsefe; bütün "var olan" şeylerin ortak olan, birleştirici olan niteliğini ortaya koymaktadır.

Filozofların felsefe tanımlarının farklı olması felsefi düşüncenin hangi özelliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Eleştirel bir tavır gerektirmesinden
- B) Rasyonel bir etkinlik olmasından
- C) Öznel bir kavrayışın ürünü olmasından
- D) Evreni anlama ve açıklama ihtiyacından doğmasından
- E) Filozofların birbirinden habersiz olmasından

6. Felsefe hem mevcut düşünce ve görüşlerin sürdürülmesi hem de yeni fikirlerin geliştirmesiyle insanlığın ortak değerler oluşturmasını ve farklı fikirlerle karşılaşma kalıplaşmış düşüncelerden uzaklaşmasını sağlar.

Bu parçadan felsefenin işleviyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Evrensel kültür değerleri oluşturur.
- B) Ön yargıların giderilmesini sağlar.
- C) Farklı görüşlere karşı hoşgörülü olmayı öğretir.
- D) Yeni ve özgün görüşler geliştirilmesine imkân verir.
- E) İnsanların kendi hayatlarına yön verebilmesinin yolunu öğretir.

7. Bilimler, kesinliği herkes tarafından kabul edilen sonuçlara ulaşır. Onlardaki kesinlik, deneyle kontrol edilebilir. Felsefenin kesinliği ise sadece aklidir, deneyle kontrol edilmesi zorunlu değildir; herkes aklına ve kendi yönelişlerine uygun gelen felsefi görüşlerin hakikat olduğunu kabul eder.

Bu parçada felsefe ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Nesnel olarak kanıtlanamayacak bir doğruluk anlayışı vardır.
- B) Bilimleri aşan bir düşünme yöntemine sahiptir.
- C) Bilimlerden farklı bir eleştirel yönelimi vardır.
- D) Yığılarak ilerleyen bir bilgi birikimine sahiptir.
- E) Aksi ispatlanamayan bilgiler ortaya koyabilir.

8. Felsefe, her şey üzerine bir düşünme ve sorgulama etkinliğini olarak tanımlanabilir. Ancak bu düşünce süreci rastgele, daldan dala atlayarak gerçekleşen bir süreç değildir. Felsefi düşünme süreci, adım adım gerçekleşen düzenli ve tutarlı bir yapıya sahiptir. Belli bir probleme odaklanan filozof, düşünceleri arasında bağlantılar kurarak adım adım bir yapı inşa eder.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Evrensel olma
- B) Sistemli olma
- C) Öznel olma
- D) Yığılımlı ilerleme
- E) Eleştirilmez olma

1. Bir çocuğa yürümeyi öğretmeye çalıştığınızı düşünün. "Bak, işte ben böyle yürüyorum." diyerek ya da yürümenin tanımını yaparak çocuğa yürümeyi öğretemezsiniz. Çocuk, düşe kalka deneyerek yürümeyi öğrenirken ona destek olabilir, yol gösterebilirsiniz ancak. Felsefe eğitimi de böyledir. Filozofların görüşlerini öğrenmek elbette önemlidir. Ancak felsefede esas olan, kişinin soru sormayı, bu sorular üzerine düşünmeyi ve bu sorulara başkalarının verdiği cevapları kendi akıl süzgecinden geçirmeyi öğrenmesidir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Felsefe, her insanını doğal olarak geliştirdiği bir düşüncedir.
 B) Felsefenin ne olduğu değil, nasıl yapıldığı öğrenilmelidir.
 C) Felsefe teorik düzeyde soyut bir etkinliktir.
 D) Felsefeyle ilgilenen her insan önce felsefe tarihini öğrenmelidir.
 E) Filozof, düşünceleri ile yaşamı arasında tutarlılık olan kişidir.

2. Bazı felsefi problemler, insanlık tarihi kadar eskidir. Binlerce yıldır insanlar bu problemleri çözmeye çalışmışlar ve bu problemlere yönelik pek çok görüş geliştirmişlerdir. Bir filozofun geliştirdiği görüş, sonraki filozoflar tarafından gözden geçirilmiş; kimi zaman eklemeler yapılarak geliştirilmiş, kimi zaman çürütülmeye çalışılmıştır. Pek çok felsefi soru ya da cevap, bilim ve sanata kaynaklık etmiş, bu alanların gelişmesini sağlamıştır.

Bu parçada felsefi düşüncenin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Sistemli olma
 B) Tutarlı olma
 C) Özne olma
 D) Yığılımlı ilerleme
 E) Tümel olma

3. Var olan bilgiyi olduğu gibi ezberleyip akılda tutmak, çelişkili düşünceleri bir arada savunmak, gelişigüzel düşünceler arasında savrulmak, temeli olmayan ön yargıları sürdürmek gibi durumların felsefeyle ilgisi yoktur. Felsefe yapabilmek için ilkin kişinin aklını doğru kullanmayı öğrenmesi gerekir.

Buna göre felsefe yapmanın temel şartı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirel ve tutarlı düşünebilmek
 B) Evrensel konulara yönelmek
 C) Konulara nesnel yaklaşmak
 D) Problemleri tüm yönleriyle incelemek
 E) Meraklı bir insan olmak

4. Felsefe, MÖ 6. yüzyılda antik Yunan medeniyetinde ortaya çıkmıştır. Antik Dönem filozoflarının yaptığı sorgulamalar ve geliştirdiği görüşler, günümüz modern toplumlarının dayanakları olmuştur. Antik Yunan medeniyeti, felsefeyle sistemli olarak ilgilenmeyen diğer medeniyetlere göre tarihsel süreçte daha etkili bir konuma sahip olmuştur. Diyebiliriz ki antik Yunan medeniyetinde açılan felsefi düşünce yolu insanlığın yönünü tayin etmiştir.

Bu parçaya dayanarak felsefenin işleviyle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Hayatı anlamlandırmaya yardımcı olduğu
 B) Akıl ve iradeyi ön plana çıkardığı
 C) Gelişme ve ilerlemeye zemin hazırladığı
 D) Kavramlara açıklık getirdiği
 E) Toplumsal barışa destek olduğu

5. Filozofun belki de en temel özelliği bilgiye, sadece bilme isteğiyle yönelmiş olmasıdır. Filozof; zihnini kurcalayan ve cevabını bulmak isteği bir problemle uğraşırken amacı bulacağı cevaptan nasıl bir kâr elde edeceği değildir. Onun tek derdi hakikate ulaşmak ve bilgiye yönelik açlığını biraz da olsa giderebilmektir.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan düşüncesine bağlı öznel bir bilgidir.
B) Bilimlere temel olan düşüncedir.
C) Kesin cevabı olmayan konuları inceleyen alandır.
D) Çıkarlardan arınık bir bilme çabasıdır.
E) Düşünce üzerine düşünme faaliyetidir.

6. “Filozof olmak belli nitelikler gerektirir. Bunlardan en önemlisi eleştirel bir tavra sahip olmaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi filozofun taşıdığı niteliklerden biridir?

- A) İnanç temelli dogmatik düşünce tarzını savunma
B) Problemleri deneyle ve gözlemlerle ele alma
C) Ele aldığı konuyu akılsal denetlemelere tabi tutma
D) Mutlak bilgilere ulaşmayı kendine amaç edinme
E) Önceki düşünürlerin izinden ayrılmama

7. İçtenlikle bağlı olduğu değerler ve savunduğu düşünceler nedeniyle, Roma'daki mevcut yönetimi eleştiren Cicero, bu yüzden önce sürgüne gönderilmiş, daha sonra ise öldürülmüştür. Başarılı birçok yazınsal ürün vermiş olan Cicero, düşüncelerinin bedelini canıyla ödemiştir. Ancak düşünce tarihinde birçok kez karşılaşılan bu tür olaylar, bize despotların başarılarının geçici, bilgelerin başarılarının ise kalıcı olduğunu göstermektedir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde durulmaktadır?

- A) Çağın düşünce yapısından etkilendiği
B) Akla dayalı bir etkinlik olduğu
C) Soru sormayı doğrunun kendisinden daha fazla önemseydiği
D) Ürettiği bilgilerin yüzyıllarca var olmayı sürdürebildiği
E) Evrensel problemleri konu edindiği

8. “Taşınması ne kadar ağır olursa o yükten o kadar memnun olacağım. Daha dün yeryüzünü rastgele dolaştım; üzerinde dolaştığım binlerce yol, beni hiçbir yere götürmedi. Çünkü onlar başkalarının yollarıydı. Bugün yalnızca tek bir yolum var ve onun nereye gittiğini Tanrı bilir ama o benim yolum.”

Bu parçada filozofların hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Özgünlük
B) Tutarlılık
C) Duygusallık
D) Görecelilik
E) Dogmatiklik